

LETECKÝ NÁMORNÝ VYŠETROVACÍ ÚTVAR
Námestie slobody 6, P.O.BOX 100
810 05 Bratislava 15

Z Á V E R E Č N Á S P R Á V A

o odbornom vyšetrowaní leteckej nehody

lietajúceho športového zariadenia typu **AXIS PARA / PLUTO 3ML**

poznávacej značky **OM – L041**

Ev.č.: **SKA2016004**

Odborné vyšetovanie leteckej mimoriadnej udalosti bolo vykonané podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve, ktorými sa riadi vyšetovanie leteckých nehôd a incidentov v civilnom letectve.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetovanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve.

Výhradným cieľom odborného vyšetovania je zistenie príčin vzniku udalosti a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty, vzťahujúce sa k odbornému vyšetovaniu predmetnej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak, len ako odporúčenie pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých mimoriadnych udalostí s obdobnými príčinami.

A. ÚVOD

Prevádzkovateľ / Vlastník: súkromná osoba
Typ prevádzky: všeobecné letectvo / športové a rekreačné lietanie
Typ: lietajúce športové zariadenie AXIS PARA / PLUTO 3ML
(ďalej len „LŠZ“)
Poznávacia značka: OM – L041
Miesto vzletu: Dolné Srnie – Hradisko
Fáza letu: manévrovanie
Miesto nehody: Hradisko
Dátum a čas nehody: 07.05.2016, 15:40 hod

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC čase.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Dňa 07.05.2016 v popoludňajších hodinách, približne po 90 minútach letu pri manévrovaní v turbulentnom prostredí došlo k pádu LŠZ s následným nárazom do zeme.

Na vyšetrenie príčin vzniku predmetnej udalosti bola ustanovená komisia:

Ing. Zdeno BIELIK – predseda odbornej vyšetovacej komisie
Ing. Milan BOHUŠ – člen odbornej vyšetovacej komisie

Správu vydáva:
Letecký a námorný vyšetovací útvar
Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Pribeh letu

Pilot s LŠZ odštartoval na let približne o 14:10. Let prebiehal normálne a počas tohto letu vykonával pilot manévry nad kopcom Hradisko. Vietor v čase vzletu bol vyhovujúci na manévrovanie, tzv. svahovanie. Približne po hodine lietania vietor začal zosilňovať a asi po 90-tich minútach letu sa pilot dostal nad lúky na vrchole kopca, kde pri severovýchodnom prúdení vzniká turbulencia. Riadenie LŠZ v turbulentnom prostredí pilot nezvládol a po kolapse padákového krídla došlo k pádu LŠZ s následným nárazom do zeme.

Letecká nehoda bola oznámená Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR povereným zástupcom Leteckej amatérskej asociácie SR.

Denná doba: deň

Pravidlá letu: VFR

1.2 Zranenia osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Ostatné osoby
Smrteľné	1	-	-
Vážne	-	-	-
Ľahké zranenia	-	-	-
Bez zranení	-	-	

1.3 Poškodenie LŠZ

LŠZ nebolo pri leteckej udalosti poškodené.

1.4 Ostatné škody

Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 Informácie o leteckom personáli

Pilot :

občan Slovenskej republiky, vek 48 rokov, držiteľ pilotného preukazu licencie PK-A, vydaného Leteckou amatérskou asociáciou SR dňa 23.10.2015 s vyznačenou dobou platnosti do 22.09.2017.

Letové skúsenosti:

Celkový nálet pilota: podľa výpovede svedkov približne 20 až 30 hodín

1.6 Informácie o LŠZ

Typ: Pluto 3ML
Poznávacia značka: OM – L041
Výrobné číslo: 15403606ML
Výrobca: AXIS PARA

Osvedčenie letovej spôsobilosti vydané Leteckou amatérskou asociáciou SR č. 16091, s vyznačenou dobou platnosti do 06.07.2016.

1.7 Meteorologická situácia

Dňa 07.05.2016 o 15:00 v katastri obce Dolné Srnie, lokalita Hradisko, bola prevažne malá oblačnosť, atmosférické zrážky sa nevyskytovali. Prevládajúcim typom oblačnosti bol cumulus fractus, a cumulus humilis až cumulus mediocris s výškou spodnej základne približne 2000 m. Teplota vzduchu bola približne 20 °C a relatívna vlhkosť okolo 30 %. Dohľadnosť bola 40 až 50 km. Fúkal mierny až čerstvý severovýchodný vietor s rýchlosťou 5 až 7 m/s.

Prúdenie vzduchu vo voľnej atmosfére nad katastrom obce Dolné Srnie dňa 07.05.2016 okolo 15:00 bolo nasledovné:

v hladine 1000 m n. m. fúkal východný až severovýchodný vietor s rýchlosťou okolo 6 m/s a teplota vzduchu bola okolo 11 °C. Predpokladáme, že na náveternej, t. j. severovýchodnej strane kopca Hradisko, v hladinách ležiacich približne na úrovni jeho vrcholu a vyššie, sa prúdnicie vetra zhusťovali, čím mohla vzrásť priemerná rýchlosť vetra o hodnotu do 2 m/s. V nižších hladinách od vrcholu, na náveternej strane kopca, prúdenie vzduchu obtekalo orografickú prekážku do oboch strán a na mieste, kde sa prúdnicie vetra rozdeľovali mohli vzniknúť zostupné prúdy.

1.8 Navigačné zariadenia

Neuvádza sa.

1.9 Spojenie

Neuvádza sa.

1.10 Informácie o letisku

Miesto štartu: Dolné Srnie – Hradisko.

1.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Neuvádza sa.

1.12 Informácia o dopade a troskách

Pilot dopadol na lúku nad miestom vzletu.

1.13 Lekárske a patologické nálezy

Zo súdnolekárskeho hľadiska išlo o násilnú smrť - viacnásobné poranenia s následkom smrti. V čase leteckej udalosti pilot nebol pod vplyvom alkoholu, drog ani bežných liečiv, ktoré mohli znížiť pozornosť počas letu.

1.14 Požiar

Nevznikol.

1.15 Aspekty prežitia

Pátranie a záchranu prostriedkami SAR nebolo nutné vykonať.

1.16 Testy a výskum

Nebolo nutné vykonať žiadne testy ani expertné preskúmanie LŠZ.

1.17 Informácie o organizáciách a riadení

Letová činnosť bola vykonávaná v súlade s leteckými a turistickými predpismi, ktoré sú platné na území Slovenskej republiky.

1.18 Doplnkové informácie

Neuvádza sa.

1.19 Spôsoby odborného vyšetovania

Boli použité bežné spôsoby vyšetovania.

2. ANALÝZA

Činnosť pilota

Pilot s malými skúsenosťami v lietaní, pri lete z kopca Hradisko pri Dolnom Srní vykonával svahovanie, počas ktorého sa zvýšila rýchlosť vetra a došlo k zafúknutiu LŠZ za hranu lesa nad lúky do turbulentnej oblasti. Nepriaznivý vplyv uvedenej turbulencie pilot nedokázal eliminovať a po následnom kolapse padákového krídla nastal pád LŠZ.

3. Z Á V E R Y / Príčina vzniku leteckej nehody

3.1 Zistenia

Pilot

- mal podľa predloženej dokumentácie platnú kvalifikáciu pre vykonávanie letov na danej kategórii LŠZ,
- nemal žiadny záznamník letov,
- v čase leteckej udalosti nebol pod vplyvom alkoholu, drog ani bežných liečiv, ktoré mohli znížiť pozornosť počas letu.

LŠZ

Malo platnú dokumentáciu a nevykazovalo žiadnu poruchu pred leteckou nehodou.

3.2 Príčiny leteckej nehody

Nedostatočné skúsenosti a nezvládnutie techniky pilotáže v turbulentnom ovzduší.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Záverečná správa z vyšetrovania predmetnej leteckej nehody neobsahuje žiadne odporúčania.

V Bratislave, 09.11.2016